Súd:	Okresný súd Čadca
Spisová značka:	10C/98/2010
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5310204505
Dátum vydania rozhodnutia:	22. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Anna Holeščáková
ECLI:	ECLI:SK:OSCA:2017:5310204505.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd ČADCA samosudkyňou Mgr. Annou Holeščákovou v spore žalobcov: 1/ G. N., nar. X.X.XXXX, 2/ J. N., nar. XX.XX.XXXX, 3/ W. N., nar. XX.X.XXXX, 4/ G. N., nar. X.X.XXXX, 5/ F. N., nar. XX.XX.XXXX, žalobcovia v rade 1 až 5 všetci bytom B. č. XXX, XXX XX B., v spore zast. splnomocneným zástupcom Mgr. Jánom Mravcom, Hviezdoslavova ul. 1952/3, 022 01 Čadca, proti žalovaným: 1/ S. B., nar. XX.X.XXXX, bytom T. Y. č. XXXX, XXX XX T. Y.Á., právne zast. JUDr. Milan Vysocký, advokát, Advokátska kancelária, ul. Horná 116, 022 01 Čadca, 2/ KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, právne zast. Advokátska kancelária JUDr. Baltazár Mucska, advokát, so sídlom Vajnorská 55, 831 03 Bratislava, adresa na doručovanie Hlboká cesta 7, 811 05 Bratislava, o náhradu škody, priznanie pozostalostnej úrazovej renty a náhradu nemajetkovej ujmy takto

r o z h o d o l :

I. Súd konanie o žalobe žalobcov v rade 1) a 2) na priznanie pozostalostnej úrazovej renty voči žalovaným v rade 1) a 2) z a s t a v u j e .

II. Žalovaní v 1) a v 2) rade s ú p o v i n n í zaplatiť lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku žalobkyni v 1) rade sumu 10.000,- Eur, žalobcovi v 2) rade sumu 10.000,- Eur, žalobcovi v 3) rade sumu 3.000,- Eur, žalobcovi v 4) rade sumu 3.000,- Eur, žalobcovi v 5) rade sumu 3.000,- Eur s tým, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného.

III. Vo zvyšnej časti žalobu žalobcov v rade 1) až 5) z a m i e t a.

IV. Žiadna zo strán n e m á na náhradu trov konania nárok.

o d ô v o d n e n i e :

1. V žalobe doručenej súdu 16.6.2010 sa žalobkyňa v rade 1) voči označenej žalovanej v rade 1) domáhala zaplatenia sumy 22.830,51 € z dôvodu, že 7.6.2009 žalovaná v rade 1) zrazila dcéru žalobkyne, neposkytla jej pomoc, ale z miesta nehody ušla. Na následky nehody dcéra zomrela XX.X.XXXX. Žalovaná priznala vinu a dohodla sa s manželom žalobkyne, že uhradí trovy za pohreb i odškodné. Žalovaná je vyplatila sumu 1600,- € a súd odkázal žalobkyňu s jej nárokom na občianske súdne konanie. Preto žiadala, aby jej žalovaná uhradila sumu, ktorú označila ako dlžnú sumu v celkovej čiastke 22.830,51 €. Na preukázanie tvrdení pripojila zápisnicu o dohode o vine a treste ako i rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 1T/36/2010-430 zo dňa 21.4.2010. Zo zápisnice mal súd preukázané, že táto bola spísaná v trestnej veci žalovanej v rade 1) dňa 18.3.2010 na Okresnej prokuratúre v Čadci a predmetom bolo uzatvorenie dohody o vine a treste. V predmetnej zápisnici žalovaná v rade 1) priznala skutok, pre ktorý bola trestne stíhaná, uviedla, že rodine N. poukázala sumu 1400,- € a následne sumu 200,- € a vec oznámila poisťovni a všetky oprávnené nároky poškodených bude likvidovať poisťovňa

z titulu povinného zmluvného poistenia. Poškodená (v tomto spore žalobkyňa v rade 1) uviedla, že sa pripája s nárokom na náhradu škody v sume 22830,51 € k trestnému konaniu. Žalobkyňa v rade 1) uviedla, že táto suma je sumou na ktorej sa dohodol manžel so žalovanou, táto im mala byť vyplatená z dôvodu, že nebohá dcéra prispievala im na výživu a utrpeli tým majetkovú ujmu.
V podaní doručenom súdu 13.6.2011 (č.l. 38 spisu) žalobkyňa v rade 1) uviedla, že škoda okrem nej bola spôsobená aj jej manželovi a súrodencom nebohej. Z tohto dôvodu navrhla, aby títo vstúpili do konania ako ďalší účastníci na strane žalobcu (ako žalobcovia v 2 až 5 rade). Nárok špecifikovali nasledovne:
- náklady spojené s liečením v sume 79,86 € uplatňovala podľa § 449 ods. 1 OZ a predstavovali cestovné náklady za dcérou v rozsahu špecifikovanom čo do spotrebovaného paliva - nafty,
- náklady spojené s pohrebom v sume 2379,21 € (v ktorej sume už bola započítaná platba vyplatená žalovanou v rade 1) v sume 1600,- €) uplatňovaný nárok podľa § 449 ods. 2 OZ,
- peňažný dôchodok - náklady na výživu pozostalým rodičom podľa § 448 OZ mesačne vo výške 115,25 € matke (žalobkyni v rade 1) a v sume 115,25 € mesačne otcovi (žalobcovi v rade 2) počnúc od 12.7.2009,
- nemajetkovú ujmu podľa § 13 a nasl. OZ v celkovej výške 200.000,- € v členení G. N. sumu 60.000,- €, J. N.Í. sumu 50.000,- €, W. N. sumu 30.000,- €, G. N. sumu 30.000,- € F. F. N. sumu 30.000,- €.
V predmetnom podaní žalobkyňa v rade 1) navrhla, aby súčasne súd pripustil vstup do konania na strane žalovaného ďalšieho účastníka a to žalovaného v rade 2) Kooperativa poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, s poukazom na to, že je pasívne legitimovaným subjektom s poukazom na ust. zákona č. 381/2001 Z.z. Na preukázanie tvrdení predložila žalobkyňa v rade 1) doklady o hradení nákladov na pohreb dcéry (č.l. 55-61 spisu), doklady o návšteve - vyšetreniach u psychiatričky W.. F. Q. (č.l. 64 - 70), rozhodnutie o zmene študijného učebného odboru u syna G. N. na základe žiadosti žiaka. Súčasťou podania okrem rozhodnutí o aplikácii ust. § 11 OZ boli aj vyhlásenia a to J. N. (č.l. 82), č.l. 84 W. N., č.l. 86 G. N. a č.l. 88 F. N. (v tom čase maloletého) o tom, že súhlasia s tým, aby do konania vstúpili na strane žalobcov.

2. Uznesením Okresného súdu Čadca 10C/98/2010 zo dňa 14.7.2011 súd pripustil, aby do konania a strane žalobcov vstúpili okrem žalobkyne v rade 1 aj jej manžel a deti a títo, aby vystupovali v ďalšom ako žalobcovia v rade 2 až 5. Súčasne pripustil vstup do konania na strane žalovaných ako žalovanú v rade 2) spoločnosť KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Inssurance Group a súčasne pripustil zmenu rozsudočného návrhu v znení návrhu doručenom súdu 13.6.2011. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 17.8.2011.

3. Žalovaná v rade 1) doručila súdu písomné vyjadrenie (č.l. 99 - 102) v ktorom uviedla, že je toho názoru, že ďalších žalovaných súd nemal do konania pripustiť, pretože právo posmrtnej ochrany v zmysle § 15 OZ sa poskytuje manželovi a deťom a ak ich niet, tak rodičom. Z uvedených dôvodov nemožno týmto výkladom meniť poradie. Pokiaľ ide o žalobcu v rade 2) ako otca zomrelej G., jeho účasť v prebiehajúcom konaní by v zmysle § 15 OZ prichádzala do úvahy. Voči pripusteniu vstupu do konania žalovaného v rade 2) nemala žalovaná v rade 1) žiadne výhrady. Vo vzťahu k nároku na peňažný dôchodok uviedla, že s poukazom na ust. § 448 OZ tento nárok nie je dôvodný. Vyživovaciu povinnosť má len ten, koho na takúto povinnosť zaviazal súd. Takéto rozhodnutie súdu predložené nebolo, G. N.N. poskytovala výživné dobrovoľne.

4. Žalovaná v rade 2) v písomnom vyjadrení k žalobe (doručenom súdu 29.1.2011) uviedla, že žalobný návrh je možné rozdeliť do dvoch častí a to náhradu majetkovej škody a druhá časť tvorí náhradu nemajetkovej ujmy. Na základe predložených podkladov žalovaný v rade 2) 16.11.2011 vyplatil poistné plnenie v sume 1595,71 € a to náklady spojené s pohrebom na účet žalobcu v rade 2). Pri likvidácii krátili poistné plnenie o 25% ako spoluvinu poškodenej, pričom náhrady nákladov na pohreb sú najviac v sume 2108,98 €. Celkovo bolo žalobcom teda vyplatené viac, ako to upravuje zákon. Čo sa týka peňažného dôchodku tento nárok je v celom rozsahu nie dôvodným, žalobcovia nepredložili rozhodnutie, ktorým by nebohej G. N. bola uložená vyživovacia povinnosť voči rodičom. Čo sa týka nemajetkovej ujmy uplatnenej podľa § 11 a § 13 OZ nárok voči poisťovateľovi musí byť oprávnený, ust. § 4 upravuje rozsah poistenia a zodpovednosti a vymedzuje, na čo sa poistenie zodpovednosti vzťahuje. Tento rozsah nie je možné rozšíriť a ani zúžiť. Poskytnutie tohto nároku je späté s osobou, ktorá sa neoprávneného zásahu do osobnostných práv dopustila. Poistnou zmluvou je jednoznačne stanovený rozsah poistenia výlučne na škodu, nie však za ujmu na osobnostných právach a súčasťou nie je ani spôsobenie ujmy na súkromnom a rodinnom živote. Zásah nepochybne spôsobila žalovaná v rade 1), žalovaný v rade 2) nijako nezasiahol so osobnostných práv žalobcov. Naviac výška uplatňovaných nárokov nie je primeraná

pričom poukázal na rozhodnutie NS SR 4Cdo 168/2009 zo dňa 20.4.2011. Z tohto dôvodu navrhol, aby súd žalobu voči žalovanému v rade 2) zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov konania.

5. Právny zástupca žalobcov v podaní doručenom súdu 28.3.2012 vzal žalobu v časti nároku na náklady spojené s liečením (79,86 €) a v časti nároku na náklady spojené s pohrebom (2379,21 €) späť, nakoľko v tejto časti došlo k plneniu (mimosúdnej dohode) so žalovaným v rade 2) a v tejto časti žiadal, aby súd konanie zastavil. So späťvzatím žaloby v časti vyslovil súhlas žalovaný v rade 2) na č.l. 148 spisu a žalovaná v rade 1) na č.l. 149 spisu. Na podklade tohto dispozitívneho úkonu súd uznesením č. k. 10C 98/2010-150 zo dňa 9.6.2012 konanie v navrhovanej časti zastavil a uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.8.2012. Predmetom žaloby tak zostal nárok podľa upresnenia žalobcu na pozostalostnú úrazovú rentu žalobcov v rade 1 a 2 a nárok na nemajetkovú ujmu žalobcov v rade 1 až 5.

6. Súd vo veci po vykonanom dokazovaní rozhodol rozsudkom dňa 6.2.2014, ktorým rozsudkom žalobe žalobcov 1 až 5 proti žalovaným v rade 1 a 2 vyhovel čiastočne čo do nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a vyhovel nároku žalobcov v rade 1 a 2 čo do priznania pozostalostnej úrazovej renty. Doplňujúcim (správne dopĺňacím) rozsudkom č. k. 10C/98/2010-307 zo dňa 2.7.2015 súd návrh žalobkyne v prevyšujúcej časti 50.000,- €, žalobu žalobcu v rade 2) v prevyšujúcej časti 42000,- € a žalobu žalobcov v rade 3 až 5 v prevyšujúcej časti u každého 27.000,- € zamietol. Proti predmetnému rozsudku zo dňa 6.2.2014 podali odvolanie tak žalovaní ako i žalobcovia. Krajský súd v Žiline v dôsledku podaného odvolania strán sporu vo veci rozhodol uznesením č.k. 8Co/579/2015-319 zo dňa 26.2.2016, ktorým rozsudok v spojení s opravným uznesením zo dňa 22.1.2015 a dopĺňacím rozsudkom zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení súd vyššieho stupňa konštatoval, že dospel k záveru nedostatočnom odôvodnení písomného rozhodnutia vo všetkých jeho výrokových častiach. Okrem toho rozhodnutie je vo vzťahu k výrokom o priznaní nákladov na výživu žalobcov v rade 1 a 2 nevykonateľné a v rozpore s ust. § 448 OZ platného v čase vydania napadnutého rozsudku, vo vzťahu ku všetkým výrokom vo veci samej je i predčasné z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu. Odôvodnenie rozhodnutia musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia, súd sa v ňom musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami. Okrem iného sa súd nevysporiadal ani so vznesenou námietkou premlčania ohľadne nárokov žalobcov v rade 1 a 2 vznesenou právnym zástupcom žalovanej v rade 1) na pojednávaní konanom 23.1.2014. Tieto závery sú nejasné, súd nemohol zistiť, kedy začala plynúť premlčacia lehota, pokiaľ súd konštatoval, že u žalobkyne v rade 1/ ako poškodenej začala lehota plynúť 22.4.2010, kedy jej rozhodnutie bolo doručené, nie je zrejmé, kedy súd ustálil túto lehotu, nakoľko zo spisu je zrejmé, že žalobu najskôr podala iba žalobkyňa v rade 1 a až neskôr pristúpili ako žalobcovia v rade 2 až 5 a žalovaný v rade 2. Súd bližšie nezisťoval s akou náhradou škody sa žalobkyňa v rade 1 pripojila do trestného konania a z čoho pozostával nárok na náhradu škody uplatnený v trestnom konaní.

7. Súd na podklade rozhodnutia súdu vyššej inštancie vo veci konal, nariadil pojednávanie na ktorom doplnil dokazovanie a z vyjadrení strán sporu ako i nimi predloženými listinnými dôkazmi a z obsahu spisového materiálu k veci sa viažucemu mal preukázaný nasledovný skutkový stav (vo vzťahu k nároku na nemajetkovú ujmu, nakoľko vo zvyšných nárokoch bolo zo strany žalobcov uplatnené dispozičné právo vo forme ďalšieho čiastočného späťvzatia žaloby):

8. Právny zástupca žalobcov k otázke nemajetkovej ujmy nemal žiadne námietky, prednesy považoval za dostatočne obsiahle. Poukázal na rozsudok súdu, ktorým bola uznaná žalovaná v rade 1) za vinnú. Taktiež poukázal na doklady o opakovaných návštevách žalobkyne v rade 1) u psychiatra z ktorých jednoznačne vyplýva, aký ťažký dopad mala táto udalosť na žalobkyňu v rade 1) ale tiež i na ostatných žalobcov. Z výpovedí žalobcov je zrejmé, že každého táto udalosť zasiahla, boli dotknutí v inej miere, iným spôsobom, aj vzhľadom na to, že Tatiana bola jediná dcéra žalobcov v rade 1 a 2 .

9. Na pojednávaní konanom 25.7.2017 žalobcovia v rade 1 až 5 prostredníctvom splnomocneného zástupcu vzali žalobný návrh čo do pozostalostne úrazovej renty späť s poukazom na vyslovený predbežný právny názor, naďalej trval na priznaní nemajetkovej ujmy žalobcom v rade 1 až 5 v uplatnenej výške v zmysle § 13 ods. 2 OZ.

10. Právny zástupca žalovanej v rade 1) poukázal na rozhodnutie NS SR vo veci 4Cdo/168/2009, v ktorom rozhodnutí NS SR vyslovil právny názor k otázke zodpovednosti za nemajetkovú ujmu. Poukázal najmä na odlišné stanovisko JUDr. Rudolfa Čirča. Z obsahu smernice Rady 2009/103/ES zo dňa

16.9.20009, kde táto smernica nedefinuje pojem škoda, ale z obsahu tejto smernice je zrejmé, že pod týmto pojmom treba rozumieť osobnú ujmu, škodu na majetku, resp. používa aj také slovné spojenie utrpenie ujmy alebo škody atď. Poisťovne by sa teda nemali brániť úhrade takejto ujmy a mal by zodpovedať aj v tomto konaní žalovaný v rade 2). Poukázal na to, že v posudku zo spisu 1T/36/2010 vyplýva nesprávna technika jazdy na bicykli poškodenej G.. Taktiež pukázal na to, že žalobcovia v rade 2 až 5 pristúpili do konania až rozhodnutím súdu zo dňa 14.7.2011. Preto vzniesol námietku premlčania ich nároku a opätovne poukázal na ust. § 15 OZ vo vzťahu k aktívnej legitimácii žalobcov. Žalobcov v rade 3 až 5 nepovažuje za aktívne legitimovaných, ich nárok nebol riadne zdôvodnený a preukázaný, títo sa vyjadrovali iba k vzťahom rodičov so sestrou.

11. V rámci odvolacieho konania namietal, že súd sa dôsledne nezaoberal začiatkom plynutia premlčacej doby ohľadom všetkých nárokov žalobcov, ktoré boli v tomto spore uplatnené. Zároveň sa súd nevyjadril vo vzťahu k uplatnenej námietke vo vzťahu k zmene žaloby s poukazom na ust. § 15 a § 116 OZ. Sumy žiadané žalobcami z titulu nemajetkovej ujmy považuje za neprimerané, pri rozhodnutí sa súd musí opierať o preskúmateľné a konkrétne hľadiská. Poukázal aj na znalecký posudok R.. N. vypracovaný v trestnom konaní, že technika jazdy zomrelej G. N. nebola správna, táto sa viezla na nosiči bicyklistu, pričom išlo o jednomiestny bicykel.

12. Vo vyjadrení doručenom súdu 22.12.2016 opakovane uviedol, že súd sa nevysporiadal so vznesenou námietkou premlčania, nie je zrejmé od kedy mala začať plynúť premlčacia lehota, nezisťoval s akou konkrétnou škodou sa pripojila poškodená s nárokom na náhradu v trestnom konaní. Poukázal na rozsudok KS Prešov 21Co/60/2015 zo dňa 21.3.2016, ktorým rozsudkom je prekonaný aj skorší názor NS SR v konaní 4Cdo/168/2009. Pokiaľ sa žalobcovia domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy, túto kryje poistenie zodpovednosti za škodu, teda žalovaná poisťovňa má nahradiť žalobcom v 1 až 5 rade túto ujmu vo výške, v akej bude v spore preukázaná, pričom je potrebné vziať do úvahy aj majetkové pomery vinníka. Poukázal na to, že v trestnom konaní si žalobkyňa riadne neuplatnila nárok na náhradu škody. Pri výsluchu 2.10.2009 predložila žalobkyňa v rade 1) doklady preukazujúce náklady pohrebu, cestovné a náklady na zhotovenie pomníka v celkovej sume 4430,51 € a vypovedala, že si ešte musí premyslieť, či bude žiadať náhradu škody za úmrtie dcéry, teda za duševnú ujmu. Pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu uviedla, že sa pripája k trestnému konaniu s náhradou škody vo výške 23020,51 €, pričom v tejto sume je tiež suma morálnej ujmy za stratu dcéry. Preto premlčacia lehota nemohla spočívať, ale plynula od okamihu, keď sa právo mohlo vykonať prvý raz. Bolo im známe, že zodpovednou osobou je žalovaná v rade 1), iný vodič do úvahy neprichádzal. Dňa 10.9.2009 bolo žalovanej vznesené obvinenie v súvislosti s dopravnou nehodou, ktorá sa stala 7.6.2009 a pri ktorej utrpela zranenia G. N., ktorá na následky nehody 11.6.2009 zomrela. Ku spáchaniu skutku sa priznala žalovaná pri výsluchu dňa 10.6.2009 a následne 18.3.2010 uzavrela s prokurátorom dohodu o vine a treste. Poukázal na ustanovenie § 106 ods. 1 OZ, kedy právo na náhradu škody sa premlčí podľa § 106 ods. 1 OZ za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a kto za ňu zodpovedá. Na potvrdenie svojich doposiaľ uvádzaných tvrdení predložil rozhodnutia KS Prešov 21Co/60/2015, Nález ÚS Českej republiky z 9.8.2016 sp. zn. I ÚS 2456/15 (publikované na internete), uznesenia Ústavného súdu SR č. I. ÚS 206/2015 zo dňa 29.4.2015, ktorým ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú sťažnosť obchodnej spoločnosti KOOPERATIVA poisťovňa a.s. Vienna Insurance Group a taktiež i v konaní pod sp. zn. I ÚS 474/2016-17 zo dňa 17.8.2016.

13. Na pojednávaní 25.7.2017 okrem doposiaľ uvádzaných tvrdení poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR II ÚS 666/2016 z 11.10.2016, kde sa ústavný súd zaoberal otázkou, či nemajetkovú ujmu možno považovať za škodu a či je krytá z PZP, poisťovňa by teda mala plniť. Vyslovil názor, že ústavný súd je vyššia autorita a v podaniach, v ktorých odmietal sťažnosti žalovanej v rade 2) to povedal jasne a tento názor by mal byť rešpektovaný. (pozn. Ústavnému súdu Slovenskej republiky bola 26. mája 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti KOOPERATIVA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, Štefanovičova 4, Bratislava vo veci namietaného porušenia základného práva vlastniť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 12 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6Co 609/2014 <http://merit.slv.cz/6Co609/2014>-482 z 27. januára 2015, ktorú sťažnosť ÚS ako zjavne neopodstatnenú odmietol.)

14. Právny zástupca žalovanej v rade 2) poukázal na to, že poukazovanie na odlišné stanovisko vo veci NS SR 4Cdo/168/2009 v danej veci je nadbytočné, nakoľko väčšinovým hlasovaním v senáte bolo právoplatne rozhodnuté v tejto veci a bolo zaujaté stanovisko, že zodpovednosť či už vedľajšieho účastníka, alebo poisťovne pre náhradu škody nemajetkovej ujmy nie je daná. Ako žalovaný nie je pasívne legitimovaný, domnieva sa, že tento nárok je uplatnený v rozpore s splatnými normami v SR. V rámci odvolacieho konania (č.l. 241 a nasl.) argumentoval tým, že Smernica je adresovaná členským štátom, nezaväzuje a nezakladá priamo práva a povinnosti fyzickým a právnickým osobám a vyžaduje transpozíciu do vnútroštátneho práva formou aktu členského štátu. Tzv. motorové smernice boli transponované do právneho poriadku SR práve zákonom č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a neho následnými novelami. Ust. § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvádza, že poistený má právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody. Nemajetková ujma však nie je škoda, čo je zrejmé zo systematiky Občianskeho zákonníka, kde ochrana osobnosti a nemajetková ujma je upravená v prvej časti Občianskeho zákonníka, pričom zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie je upravená v šiestej časti OZ. Žalovaný v rade 2) teda vo výklade a právnom posúdení nároku na nemajetkovú ujmu zastáva i po vydaní rozhodnutia ESD C-22/2012 právny názor, že nemajetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Humenné 18C/124/2008 zo dňa 9.3.2009. Po prihliadnutí na okruh nárokov poškodeného v zmysle ust. § 4 ods. 2 PZP vyplýva, že nároky z titulu zásahu do ochrany súkromia predmetný zákon nepokrýva, a teda nemôže byť daná zodpovednosť žalovaného v rade 2) za žalobcami uplatňovaný nárok. Bezprostredne s otázkou rozsahu poistného krytia súvisí aj otázka pasívnej vecnej legitimácie poisťovne. Táto nemôže byť daná v prípade, ak predmet konania tvorí právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 OZ, ktoré si žalobcovia v predmetnom spore uplatnili z titulu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pričom poukázal na rozhodnutia a rozhodovaciu činnosť (rozsudok OS Námestovo 8C/27/2011 zo dňa 21.9.2011 v spojení s rozhodnutím KS Žilina 7Co/403/2011 zo dňa 27.6.2012). Slovenské občianske právo nesubsumuje nemajetkovú ujmu pod rozsah poistného krytia zodpovednosti za škodu, čo bolo potvrdené i justičnou praxou.

15. Na pojednávaní konanom dňa 9.3.2017 uviedol, že naďalej zotrváva na stanovisku, že nie je žalovaná v rade 2) pasívne legitimovaným subjektom, ústavný súd vo svojom rozhodnutí nehodnotil priamo, či je škoda alebo nie je škoda uplatňovaná na účely PZP, naďalej nemajetkovú ujmu nie je možné považovať za škodu. Ak by súd pripustil, že ide o škodu, musí prihliadať na premlčanie ako u všetkých škodách a to subjektívnu dvojročnú a objektívnu trojročnú lehotu. Návrh voči žalovanému bol rozšírený 13.6.2011, žalobcovia sa dozvedeli o tom, kto za škodu zodpovedá a že škoda vznikla v čase nehody, pretože vodička bola iba jedna, tento nárok preto považujú za premlčaný s poukazom i na rozhodnutie - uznesenie NS SR 5Cdo/265/2009 a 5Cdo/278/2007 v zmysle ktorého súd musí v prvom rade skúmať námietku premlčania. Výšku nemajetkovej ujmy považuje za neprimeranú najmä vo vzťahu k súrodencom.

16. Na pojednávaní konanom 25.7.2017 poukázal právny zástupca na aktuálne rozhodnutie NS SR zo dňa 15.5.2017, ktoré jednoznačne uviedlo, že táto nemajetková ujma nie je krytá z prostriedkov povinného zmluvného poistenia, žalovaný v rade 2) nie je pasívne legitimovaným. Poukázal na to, že nevidí dôvod, aby bola ignorovaná prax NS SR od roku 2009, kedy NS SR vyslovil, že majetková škoda nepatrí pod rozsah PZP. Ústavný súd iba uvádzal, akoby mala vyzerať úprava tejto otázky vo vnútroštátnom práve v súlade s komunitárnou úpravou

17. Žalobkyňa v rade 1) vo výpovedi na pojednávaní uviedla, že pred smrťou dcéry boli vo veľmi zlej finančnej situácii, pred jej smrťou žalobkyňa 5 rokov nikde nepracovala, jej manžel bol tiež nezamestnaný, synovia študovali. Dcéra im prispievala sumou po 3000,- Kč mesačne každému z rodičov na prilepšenie. Dcéra žila v Českej republike, mala samostatnú domácnosť, slušne zarábala, pracovala ako vedúca zamestnankyňa v L. B. O. Č. Z. a neskôr potom v hoteli a jej príjem bol viac ako 23000,- Kč. V čase výpovede žalobkyne (v roku 2012) bola žalobkyňa v rade 1) naďalej nezamestnaná a jej manžel pracoval ako živnostník. Taktiež aj syn W. bol živnostníkom a G. a F. boli nezamestnaní. Čo sa týkalo uplatnenej ujmy jej výšku nevedela logicky zdôvodniť, k výpočtu ich však viedlo to, že stratili dcéru, ktorú už nikdy neuvidia, nikdy sa s ňou nestretnú. Rozumeli si s ňou veľmi dobre, teda v

rodine sa takýmto spôsobom zhodli. Suma ktorú uviedla odráža celú situáciu v ich rodine. Pokiaľ ide o finančné prostriedky, tieto by použili na opravu strechy domu a dali by ich synom na začiatok do života.

18. Žalobca v rade 2) vo výpovedi na pojednávaní uviedol, že pracoval do roku 2007 v spoločnosti G. Č., neskôr v stavebnej spoločnosti B. M..L..T.. v Českej republike až do doby, pokiaľ sa stala nehoda jeho dcére. Dcéra im poskytovala počas života finančné prostriedky. Suma ktorú si uplatňuje v konaní je odrazom dobrých vzťahov, ktoré mali v rodine s dcérou, táto bola ich jedinou dcérou a sumu žiadanú v tomto konaní považovali za primeranú. Po smrti dcéry do práce v Českej republike nenastúpil z dôvodu psychického rozpoloženia nedokázal pracovať a nepracoval až do septembra 2010, kedy si vybavil živnosť.

19. Žalobca v rade 3) uviedol v čase svojej výpovede v roku 2012, že pracuje v I. cez slovenskú agentúru. Uviedol, že so sumou 30.000,- € nesúhlasil, ale rešpektoval svojich rodičov, ktorí sú hlavou rodiny a myslí si, že život jeho sestry vo vzťahu k nemu je vyššej hodnoty ako suma 30.000,- €. Jeho vzťah so sestrou bol veľmi dobrý. Uviedol, že po ukončení školy bol v kontakte so sestrou v B., sestra tam žila, pracovala, keď nemohol otec, vozieval ju on z B. domov. Sestra si mohla dovoliť poskytovať rodičom finančné prostriedky mala v B. prenajatý jednoizbový byt, kde mohla bývať so svojim priateľom. Sestra mu zaplatila i celé náklady na autoškolu, ak nemohla peniaze dať osobne rodičom, poslala ich po ňom. Ich vzťahy boli naozaj veľmi dobré, tým že bol z bratov najstarší, sestra s ním mohla riešiť aj také intímnejšie záležitosti života.

20. Žalobca v rade 4) G.Á. N. uviedol, že študoval v 5-ročnom študijnom odbore, keď skončil druhý ročník stala sa táto nehoda a on bol v takom stave, že nedokázal a nevedel sa sústrediť hlavne na cudzí jazyk, ktorý bol veľmi dôležitým pre pokračovanie v štúdiu a pod vplyvom všetkých okolností sa pohádal s profesorkou, ktorá ho vyučovala tento jazyk a vyzeralo to tak, že nebude môcť pokračovať v štúdiu pretože prepadol z tohto jazyka. Na začiatku školského roka bol pripravený odovzdať knihy a nepokračovať, triedna učiteľka mu však veľmi pomohla a vybavila mu opravnú skúšku a mohol pokračovať v treťom ročníku, ktorý ukončil, ale bez maturity. V tomto smere sa mu preto ťažko hľadá i zamestnanie. Čo sa týka nemajetkovej ujmy, nevedel, či sa dá ľudský život ohodnotiť konkrétnou sumou, jeho vzťah so sestrou bol veľmi dobrý aj keď medzi nimi bol 5 ročný vekový rozdiel.

21. Žalobca v rade 5) F. N. uviedol, že po skončení školy mal problém nájsť si zamestnanie v odbore v ktorom je vyučený a čo sa týka uplatnenej nemajetkovej ujmy tak isto ako aj jeho súrodenci uviedli, tieto peniaze by použili na popravu strechy, rodičia by im peniaze dali na štart do života a teda z tohto pohľadu sa pozerá na túto situáciu. Aj keď bol najmladší a vekový rozdiel medzi ním a sestrou bol najväčší, jeho sestra rozmaznávala najviac, nielen symbolicky, ale kupovala mu aj celkom drahé darčeky, podpichovala ho rôznymi žartovnými otázkami vo vzťahu k dievčatám a podobne.

22. Žalovaná v rade 1) uviedla vo výpovedi na pojednávaní konanom dňa 3.12.2013, že z ľudského hľadiska sa snažila žalobcom aj ospravedlniť a opätovne sa im ospravedlnila i na pojednávaní. Uviedla, že podľa svojich možností a schopností sa snažila im uhradiť náklady spojené s pohrebom. Nie je v jej možnostiach uhradiť im nemajetkovú ujmu z vlastných prostriedkov. Uviedla, že od 6.6.2011 bola naďalej vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, predtým bola nezamestnaná od 13.3.2006 do 31.1.2008. Do práce nastúpila od 7.6.2012 so základnou mzdou 205,- € brutto. Aj keď vie, že život človeka sa nedá vrátiť, nemajetkovú ujmu žiadanú žalobcami považovala za neprimeranú.

23. Súd mal v spore preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Čadca č.k. 1T/36/2010-430 zo dňa 21.4.2010 súd na verejnom zasadnutí schválil uzatvorenú dohodu o vine a treste a žalovanú v rade 1) uznal za vinnú zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona a prečinu neposkytnutia prvej pomoci podľa § 178 Tr. zákona, ktorého skutku sa dopustila žalovaná tak, že:
1) dňa 7.6.2009 okolo 23.30 hod. viedla rýchlosťou najmenej 65 km/hod. osobné motorové vozidlo zn. G. L., striebornej farby, ev. č. H.-XXXAY po ceste II/487 v smere G. - Č., pričom v pravotočivej zákrute v obci B., okr. Čadca, kde je najvyššia povolená rýchlosť 50 km/hod., sa plne nevenovala vedeniu vozidla, nakoľko obsluhovala autorádio, v dôsledku čoho s vozidlom zašla na okraj cesty vpravo, kde prednou časťou vozidla narazila do zadného kolesa dámskeho bicykla zn. N., ktorý riadil v tom istom smere cyklista W. Š. a na zadnom nosiči bicykla bola G. N., pričom po náraze došlo k vymršteniu cyklistu a spolujazdkyne na prednú kapotu a čelné sklo vozidla, po čom dopadli na vozovku, čím W. Š. spôsobila zranenia: otras mozgu I. stupňa, pomliaždenie pravého zápästia a pravého predkolenia, kožné

odierky pravej ruky, pravej nohy a pravej driekovej krajiny a depresívnu poruchu hranične psychotickú po psychotraume s poruchou zdravia do 12.10.2009 a G. N. spôsobila ťažké zranenia, ktoré spôsobili jej klinickú smrť mozgu, ktorá bola potvrdená dňa 11.6.2009 o 13.00 hod.,
2) po dopravnej nehode, ktorú spôsobila dňa 7.6.2009 okolo 23.30 hod. v obci B., okr. Čadca, s vozidlom na mieste nehody nezastavila a ušla do T. Y. a neposkytla W. Š. a G. N. - osobám, ktorým spôsobila ujmu na zdraví, potrebnú pomoc, hoci tak mohla urobiť bez nebezpečenstva pre seba alebo iného.
24. Za to jej bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky podľa § 149 ods. 2 Tr. zák., § 46 Tr. zák., § 41 ods. 1 Tr. zák., ktorého výkon trestu odňatia slobody jej súd podmienečne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 5 (päť) rokov. Súčasne súd podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil S. B. trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 9 (deväť) rokov. Poškodených W. Š. ako G. N. (so zvyškom nároku) podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd odkázal s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.
25. Na daný súdny spor súd aplikoval tieto zákonné ustanovenia:
Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti ,osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady (72/166/EHS) z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, každý členský štát prijme v súlade s článkom 4 všetky primerané opatrenia, aby zabezpečil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území je pokrytá poistením. Rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia sa určia na základe týchto opatrení.

Podľa čl. 22 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES z 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, osobnú ujmu a škodu na majetku, ktorú utrpeli chodci, cyklisti a iní nemotorizovaní užívatelia cesty, ktorí sú obyčajne najslabšími účastníkmi nehody, by malo pokrývať povinné poistenie vozidla účastného na nehode, kde majú nárok na odškodnenie podľa vnútroštátneho

občianskeho práva. Toto ustanovenie nepredurčuje zodpovednosť za škodu alebo úroveň výšky odškodneného pri konkrétnej nehode podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

Podľa čl. 36 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES z 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, skutočnosť, že osoba, ktorá utrpela ujmu alebo škodu, má priame právo na žalobu proti poisťovni, je logickým doplnením určenia takýchto zástupcov a navyše zlepšuje právne postavenie poškodených osôb pri dopravných nehodách vzniknutých mimo členského štátu, v ktorom má taká osoba trvalý pobyt.

Podľa § 4 ods. 1 zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

Podľa § 15 ods. 1 zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa § 15 ods. 2 zákona 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

26. Na poklade vykonaného dokazovania súd v danom prípade rozhodol, ktoré rozhodnutie súd odôvodňuje nasledovne:

27. K výroku I. rozsudku:

Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, žalobca môže vziať žalobu späť.

Podľa § 145 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

Podľa § 146 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

28. Žalobca písomným podaním doručeným súdu na pojednávaní 25.7.2017 zobral žalobu v časti nároku žalobcov v rade 1 a 2 na náhradu pozostalostnej úrazovej renty späť. Právni zástupcovia žalovaných na pojednávaní do zápisnice proti tomuto úkonu nenamietali, vyslovili súhlas a preto súd rešpektujúc dispozičné oprávnenie žalobcov v rade 1 a 2 vo vzťahu k tejto časti nároku konanie v tejto časti postupom podľa § 145 ods. 2 CSP zastavil, nakoľko nezistil žiadne dôvody, ktoré by tomuto postupu bránili. Pre úplnosť súd iba dodáva, že nárok žalobcov v tejto časti voči žalovaným bol uplatnený nedôvodne, ktorú skutočnosť súd vyslovil už v rámci predbežného právneho posúdenia v dôsledku ktorého žalobcovia v rade 1 a 2 v tejto časti uplatnený nárok zobrali späť.

Vo vzťahu k výroku II. rozsudku:

29. Predmetom sporu v danej veci zostal nárok žalobcov v rade 1 až 5 na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú si uplatnila žalobkyňa v rade 1) žalobou doručenou súdu 16.6.2010 (č.l. 1 spisu) voči žalovanej

v rade 1) a žalovaní v rade 2 až 5 prostredníctvom žalobkyne vo forme rozšírenia žaloby dňa 13.6.2011 (č.l. 38 spisu) voči žalovaným v rade 1 a 2. V rámci pripustenia zmeny rozsudočného návrhu - žaloby nárok žalobcov v tomto spore pozostáva preto z náhrady nemajetkovej ujmy G. N. sumu 60.000,- €, J.N. N. sumu 50000,- €, W. N. sumu 30.000,- €, G. N. sumu 30000,- € a F. N. sumu 30000,- €, ktorého nároku sa domáhali voči označeným žalovaným v rade 1 a 2. V danom prípade protiprávnosť a príčinná súvislosť zásahu vyplýva z trestného konania vedeného na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 1T/36/2010

30. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že v dôsledku trestného činu žalovanej v rade 1) došlo k usmrteniu G. N. dcéry žalobcov v rade 1, 2 a sestry žalobcov v rade 3) až 5). Táto skutočnosť nebola sporná, nakoľko bola preukázaná jednoznačne v trestnom konaní Okresného súdu Čadca pod sp. zn. 1T/36/2010, v ktorom konaní bola žalovaná v rade 1) rozsudkom č. k. 1T/36/2010-430 zo dňa 21.4.2010 právoplatne uznaná za vinnú z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona a prečinu neposkytnutia prvej pomoci podľa § 178 Tr. zákona. V dôsledku protiprávneho konania žalovanej v rade 1) G. N. zomrela dňa XX.X.XXXX T. XX:XX K., kedy potvrdil lekár jej klinickú smrť.

31. Rešpektovanie súkromného života, zahŕňa aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami. Súčasťou súkromného života je rodinný život zahrňujúci i vzťahy medzi blízkymi príbuznými, s osobami v úzkom citovom, priateľskom alebo obdobnom vzťahu. Ide o vzťahy medzi príbuznými, bez ohľadu na skutočnosť, že žijú alebo nežijú v spoločnej domácnosti.

32. Predpokladom zodpovednosti a vzniku občianskoprávnych sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby je existencia neoprávneného zásahu spôsobilému ujmu vyvolať a príčinnej súvislosti medzi zásahom a jeho protiprávnosťou.

33. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi žalobcami v rade 1 až 5 a zomr. G. N. bolo nepochybne citové puto, podľa zhodných vyjadrení všetkých žalobcov Tatiana až do svojej smrti finančne vypomáhala svojim rodičom, v dôsledku ich nepriaznivej finančnej situácie. G. pracovala v Českej republike, nežila v spoločnej domácnosti s rodinou (žalobcami v rade 1 až 5). Z nečakanej smrti dcéry všetci rodinní príslušníci zostali zaskočení, prežívali pocit smútku. Tento zásah sa prejavil najmä u matky, ktorá opakovane navštívila pomoc odborného lekára psychiatra W.. F. Q. pre stavy depresie, úzkosti, v dôsledku tragického úmrtia jedinej dcéry, ktoré skutočnosti boli preukázané z vyšetrení v psychiatrickej ambulancii W.. Q., ktoré záznamy sú vedené na č.l. 64 - 70 spisu). Žalobca v rade 2) nemohol pracovať, do práce nastúpil až takmer po jednom roku od smrti dcéry, taktiež žalobcovia v rade 3 až 5 utrpeli ujmu v dôsledku straty sestry, túto už nikdy neuvidia, nebudú pokračovať v rozvíjaní ich vzťahov Za takto ustáleného skutkového stavu súd má zato, že následky zásahu nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou, pretože žiadna by nepostačovala na primerané vyváženie a zmiernenie ujmy žalobcov. Intenzitu zásahu do práv žalobcov zvyšuje skutočnosť, že dcéra a sestra žalobcov bola vo veľmi mladom veku, začínala iba žiť a jej úmrtie s ohľadom na dobrý zdravotný stav bolo nečakané. Ujma vzniknutá žalobcom je neodstrániteľná, každá iná fyzická osoba by ujmu považovala za objektívne závažnú a náhrada nemajetkovej ujmy môže u žalobcov prispieť k zmiereniu stavu. Samotné opakované ospravedlnenie žalovanej v rade 1) je prejavom slušnosti a spravodlivosti, nemôže však odčiniť dopad tragickej udalosti, ktorý rodina komplexne v dôsledku straty (naviac náhlej) u blízkeho rodinného príslušníka bezpochyby utrpela. Tu je na mieste však i uviesť, že v mnohých prípadoch, najmä, keď blízka osoba zahynula tragicky - vinou či nedbanlivostným konaním žalovaného, môže byť pre žalobcov s prihliadnutím k ich strate blízkeho človeka ťažké preukazovať, čo pre toho ktorého zo žalobcov usmrtená osoba znamenala. Inak tomu nebolo ani v tomto prípade. Samotné „šetrenie a dokazovanie“ pocitov u žalobcov s prihliadnutím k okolnostiam sa javili súdu neprimerané a opätovne vyvolávajúce pocity, ktoré zaiste samotní či už rodičia alebo súrodenci zo straty prežívali. Je však potrebné uviesť i to, že samotná náhrada imateriálnej ujmy v peniazoch nie je náhradou za život, ale slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy. Súdy opakovane vo svojich rozhodnutiach konštatujú, že pri stanovení výšky je určujúcimi niekoľko faktorov, a to či bol žalovaný pôvodcom takéhoto zásahu, či k zásahu do práv došlo úmyselne alebo z nedbanlivosti tak ako aj to, ako bol žalobca uspokojený v trestnom konaní. Je nepochybné, že žiadna suma, priznaná súdom, nie je dostatočná vzhľadom na spôsobenú ujmu ani na to, aby nahradila život človeka. Zákon však dáva možnosť takto utrpenú ujmu zmierniť.

34. Predmetný zásah bol neoprávnený, protiprávny, nakoľko žalovaná v rade 1/ pri nehode nerešpektovala ustanovenia zákona o cestnej premávke. Tým bola preukázaná zodpovednosť žalovanej v rade 1/ za neoprávnený zásah do osobnostného práva rodičov ako i súrodencov, ktorí vystupujú na strane žalobcov, a to do ich práva na súkromie a rodinný život s dcérou a sestrou. Táto zodpovednosť žalovanej v rade 1/ je zodpovednosťou objektívnou, t.j. zodpovednosťou bez ohľadu na zavinenie, a preto na posúdenie veci nemalo vplyv to, že žalovaná 1/ nehodu zavinila z nedbanlivosti. V zmysle ustálenej judikatúry šlo o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobkýň, ktoré sú chránené ust. § 11 a nasl. OZ, a to konkrétne do práva na súkromie, ktorého súčasťou je aj rodinný život, ktorý zahŕňa najmä právo fyzickej osoby vytvárať, udržovať a rozvíjať vzájomné vzťahy a v ich rámci uplatňovať vlastnú osobnosť. Predpoklady pre priznanie náhrady nemateriálnej ujmy v peniazoch súd odvodil od ust. § 13 ods. 2 OZ, keďže takýto zásah je svojou povahou „trvalý a neodstrániteľný".

35. Žalovaní v rade 1 a 2 prostredníctvom svojich právnych zástupcov v rámci ich ústnych prednesoch ale i v písomných podaniach v danom spore vzniesli námietky premlčania uplatneného nároku, žalovaná v rade 1) namietala aktívnu legitimáciu žalobcov v rade 3 až 5 , a procesná obrana žalovanej 2/ spočívala v najmä v jej tvrdení, že vo veci nie je pasívne legitimovaná, pretože nemajetková ujma nie je krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Spornou bola otázka, komu svedčí v prejednávanej veci pasívna vecná legitimácia, či je to žalovaná v 1. rade, žalovaná v 2. rade, prípadne obe.

36. S prihliadnutím k týmto námietkam súd v danej veci vyhodnocoval jednotlivo uvádzané námietky a dospel k týmto právnym záverom:

37. Aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmavanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je nevyhnutnou súčasťou každého súdneho konania. Vo vzťahu k aktívnej legitimácii žalobcov v rade 1 až 5 súd uvádza, že súd vychádzal z ust. § 11 Občianskeho zákonníka, ktorý priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu proti zásahom do osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. I keď zákon nedefinuje pojem zásah a ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté osobnostné práva, je ním však bezpochyby tak aktívne konanie, ako aj pasívne správanie (zdržanie sa konania alebo jeho opomenutie), ktoré má v zákone uvedené znaky. Týmito znakmi je predovšetkým neoprávnenosť zásahu (neoprávneným nie je zásah do osobnostnej sféry, ak sú dané okolnosti vylučujúce protiprávnosť konania, napr. výkon práva, plnenie povinnosti, svojpomoc, nutná obrana či krajná núdza) a tiež jeho objektívna spôsobilosť negatívne dopadnúť na osobnosť fyzickej osoby. Ak určité konanie vykazuje zákonné znaky zásahu do chránených osobnostných práv, má fyzická osoba právo najmä domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov a aby jej bolo poskytnuté primerané zadosťučinenie (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

38. Podľa § 116 Občianskeho zákonníka blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

39. Na uplatnenie práva na ochranu osobnosti je aktívne legitimovaná vždy tá fyzická osoba, voči osobnosti ktorej neoprávnený zásah smeroval. Ak zásah súčasne zasiahol osobnostné práva viacerých fyzických osôb, každá z postihnutých osôb má právo domáhať sa ochrany, avšak len pokiaľ ide o jej osobnosť. Súd v danom prípade má teda zato, že žalobcovia v rade 1 až 5 sú aktívne legitimovaní na podanie žaloby. Pokiaľ právny zástupca žalovanej v rade 1) poukazoval na nedostatok aktívnej legitimácie žalobcov s poukazom na ust. § 15 OZ v tomto smere súd poukazuje, že ust. § 15 OZ sa viaže na posmrtnú ochranu fyzickej osoby, jej osobnosti, pretože toto právo jej smrťou zaniklo. Podľa ust. § 15 OZ toto právo patrí manželovi a deťom a ak ich niet, tak rodičom zomrelého. Realizácia tejto ochrany je teda vo výlučnom záujme osôb, ktoré sú v tak úzkom vzťahu k postihnutému občanovi, že ochrana integrity jeho osobnosti aj po jeho smrti je ich osobným záujmom. V tomto prípade však aplikácia ust. § 15 je bezpredmetná, nakoľko žalobcovia sa nedomáhajú ochrany osobnosti zomrelej žalovanej podľa § 15 OZ ale podľa ust. § 11 OZ v spojení s § 13 OZ. Ust. § 15 OZ je právo na ochranu osobnosti iného (ide o tzv. postmortálnu ochranu), teda inej osoby ako žalobcov v tomto spore.

40. Ďalej bolo potrebné zodpovedať otázku, či povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona o povinnom zmluvnom poistení (zákona č. 381/2001 Z.z.) zahŕňa aj poistné krytie poškodeného spojené s ochranou osobnosti, ktorá otázka bezpodmienečne nadväzuje na pasívnu legitimáciu žalovaného v rade 2). Vo vzťahu k pasívnej legitimácii žalovaného v rade 2) súd uvádza, že žalovaný v rade 2) je pasívne legitimovaným. V predmetnom súdnom spore nebolo sporné, že v čase dopravnej nehody bolo motorové vozidlo ktorým bola spôsobená dopravná nehoda poistené u žalovaného v rade 2) a teda jeho prevádzkovateľ mal so žalovaným v 2/ rade uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

41. Pokiaľ sa týka námietky žalovanej v rade 2), že v spore nie je pasívne vecne legitimovanou, v tomto smere má súd za to, že pasívna legitimácia žalovanej v 2. rade je daná tým, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch jej vyplýva z ustanovenia § 15 v spojení s ustanovením § 4 ods. 2 písm. a) ZoPZP, a to s prihliadnutím na účel tohto zákona a zmysel uvedeného typu poistenia. Pojem škoda v zákone č. 381/2001 Z.z. je potrebné vykladať v širšom kontexte tak, že náhrada škody zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých, a síce do práva na súkromný a rodinný život spôsobený usmrtením blízkej osoby pri prevádzke dopravných prostriedkov. Pokiaľ usmrtenie osoby pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistného krytia. Riziko vzniku škôd pri prevádzke motorového vozidla je zrejme pomerne vysoké a podľa názoru súdu je v rozpore s účelom poistenia prenášať ho na osoby povinne zmluvne poistené, ktoré v zásade takéto poistné plnenie ani nedokážu ekonomicky zvládnuť a zároveň tak spôsobovať neistotu pozostalých, či bude pri súde náhrada pri insolventnosti zodpovedného subjektu vôbec vymožiteľná. Výklad právnych predpisov by sa pritom nemal obmedzovať iba na gramatický výklad, ale aj je potrebné dbať aj na účel a zmysel právnych predpisov, a preto súd nezväzuje doslovná citácia zákonného ustanovenia ale je tu možnosť v záujme spravodlivosti sa od neho aj odchýlil, ak to vyžaduje účel zákona. Pokiaľ poukazoval žalovaná v rade 2) na rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Cdo/168/2009 zo dňa 20.04.2011, (na odlišné stanovisko - kontravótum k nemu, ktoré pripojil JUDr. Rudolf Čirč poukazovala žalovaná v rade 1 majúc zato, že žalovaná v rade 2/ je pasívne legitimovaná), súd v tomto smere zastáva názor, že súd sa má vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva, teda výklad, ktorý je v súlade s komunitárnym právom, za účelom zabezpečenia reálneho účinku smernice bez ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú alebo nemajú priamy účinok. Súd pritom poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci č. C-22/12 zo dňa 24.10.2013, v ktorom tento rozhodol, že článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/166/EHS z 24. apríla1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11. mája 2005, a článok 1 prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14. mája 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Nakoľko vnútroštátne právo SR (§ 13 ods. 2 a 3 OZ) umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody, v tomto prípade žalobcom, požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, súd má za to, že náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla.

42. S použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody, škoda na zdraví“ v ust. § 4 ods. 1, § 4ods. 2, § 4 od. 4 a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel - sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody (ako poškodeným), za ktorú možno priznať náhradu (zadosťučinenie) peňažnou formou podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka - ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a zákona č. 381/2001 Z.z. Vo vzťahu

k poisťovni ide o špecifické právo poškodeného na výplatu plnenia. V súlade s ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákon má poistený právo, aby za neho poisťovateľ nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. Súčasťou náhrady škody spôsobenej na zdraví je nielen ujma majetkovej povahy, ale aj nemajetková ujma.

43. Súd však uvádza, že doposiaľ súdna prax v tejto otázke nie je jednoznačná. Systém kontinentálneho systému práva, kde patrí aj právny poriadok Slovenskej republiky, nevychádza zo všeobecnej záväznosti prijatej (a publikovanej) judikatúry všeobecných súdov (teda aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky) a správnosť prijatých právnych záverov v tej - ktorej individuálnej veci preskúmavajú súdy v riadnom i mimoriadnom inštančnom procesnom postupe pri rešpektovaní práva na spravodlivý proces vo svetle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky i Európskeho súdu pre ľudské práva zahŕňajúce v sebe najmä princíp ‚rovnosti zbraní´, princíp kontradiktórnosti konania, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a ďalšie požiadavky spravodlivého súdneho konania. Súd poukazuje i na úlohu ústavného súdu, ktorou totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou.

44. „Napriek skutočnosti, že v právnom poriadku SR rozhodnutia všeobecných súdov vo veci samej nezaväzujú ostatných sudcov rozhodnúť analogicky v podobných prípadoch, taká situácia, keď súdy v druhovo rovnakej veci rozhodujú protichodným spôsobom, podkopáva efektivitu fungovania systému spravodlivosti a neguje jeho elementárny princíp a základný predpoklad, ktorým je požiadavka, aby sa o rovnakých veciach rozhodovalo rovnakým spôsobom." (pozn. v publikácii E. Horváth, Judikatúra vo veciach premlčania)

45. Vo svetle uplatneného nároku súd poukazuje i na rozhodovaciu činnosť iných súdov SR a to konkrétne na Okresný súd v Nitre vo veci pod sp. zn. 8C/41/2012, kde vystupoval ako žalovaný v 2. rade KOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group. Okresný súd v Nitre svojím rozsudkom sp. zn. 8 C/41/2012151 zo dňa 15. 04. 2013 v uvedenom súdnom konaní rozhodol tak, že žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v 1. rade 10.000 Eur, žalobcovi v 2. rade 10.000 Eur a žalobcovi v 3. rade 10.000 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, a to všetko k rukám žalobcu v 1. rade. Voči uvedenému rozsudku prvostupňového súdu podal žalovaný v 2. rade odvolanie, o ktorom Krajský súd v Nitre ako odvolací súd dňa 24. 09. 2014 rozhodol rozsudkom sp. zn. 5 Co/182/2013-277 tak, že rozsudok Okresného súdu v Nitre, sp. zn. 8 C/41/2012151 zo dňa 15. 04. 2013 potvrdil (z rozhodnutia ÚS 206/2015, kde ÚS SR sťažnosť žalovaného v rade 2) ako zjavne neopodstatnenú odmietol). Taktiež súd poukazuje i na iné rozhodnutie a to Okresného súdu Senica č. k. 10C/9/2013-129 zo dňa 4.12.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/566/2015, Okresného súdu Galanta č.k. 26C/1/2010-374 zo dňa 21.11.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/535/2015 zo dňa 2.11.2016, Okresného súdu Nitra č. k. 8C/41/2012-151 zo dňa 15.4.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu Nitra 5Co/182/2013, kde súd uložil okrem vodiča povinnosť uhradiť nemajetkovú ujmu aj žalovanej poisťovni. Taktiež súd poukazuje na rozhodnutie na ktoré bolo predložené zástupcom žalobcov (č.l. 425 spisu) a to uznesenie Ústavného súdu SR č.k. III. ÚS 646/2015-30 zo dňa16.12.2015, v ktorom skonštatoval, že „hoci Súdny dvor v rozsudku vo veci sp. zn.C-22/12 z 24. októbra 2013 viackrát zdôraznil, že nie je oprávnený vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva, je zjavné, že ako vnútroštátne právo Českej republiky, tak aj vnútroštátne právo Slovenskej republiky prostredníctvom konkrétnych ustanovení Občianskeho zákonníka každému z týchto štátov umožňuje blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.“

46. Pokiaľ právny zástupca žalovaného argumentoval najnovším rozhodnutím NS SR sp. zn. 8 Cdo 219/2016 zo dňa 15.5.2017 toto rozhodnutie súdu nebolo predložené v kompletnej verzii ale išlo o čiastočné rozhodnutie (naviac ku dňu rozhodnutia zverejnené ani nebolo) a súd v danom prípade na toto rozhodnutie neprihliadol s poukazom na to, že v predmetnom konaní NS SR vec odmietol bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu. Čiže v konečnom dôsledku neriešil NS SR otázku legitimácie žalovaného v rade 2) po hmotnej stránke, ale iba procesnej aj keď v odôvodnení uviedol, že rozhodnutie súdu je v tejto veci plne súladné s dovtedajšou rozhodovacou praxou (pôvodné rozhodnutie OS Michalovce je z 28.11.2014 a KS Košice zo dňa 25.2.2016).
Rozhodovacia činnosť od roku 2014 sa však vyvíja a súd na tieto skutočnosti v spore prihliadol.

47. Vo vzťahu k uplatnenej námietke premlčania súd uvádza nasledovné:
Právny zástupca žalovanej v rade 1) vzniesol námietku premlčania na pojednávaní konanom dňa 23.1.2014 (č.l. 200 spisu). Uviedol, že námietka premlčania sa týka aj nemajetkovej ujmy. Právny zástupca žalovaného v rade 2) vzniesol námietku premlčania na pojednávaní konanom dňa 9.3.2017. Podľa písomného vyjadrenia žalovaného v rade 2) k uplatneniu nároku na náhradu škody voči nemu ako žalovanému v rade 2) došlo zo strany žalobcov až podaním zo dňa 10.11.2011, ktoré mu bolo doručené dňa 14.11.2011. Podľa č.l. 118 žalovaný v rade 2) oznámením zo dňa 16.11.2011 uviedol, že plnil v prospech žalobcu v rade 2) čiastku 1595,71 € z titulu nákladov spojených s pohrebom.

48. Je potrebné uviesť, že všeobecná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo - objektívne posudzované - vykonať (uplatniť) po prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním návrhu (žaloby) na súde. Nie je rozhodujúce, z akého dôvodu, t.j. či subjektívneho alebo objektívneho, tak oprávnený subjekt neurobil (napr. preto, že o svojom práve nevedel, že mu vo vykonaní práva bránila určitá prekážka).

49. Podľa ust. § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka
(1) Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.
(2) Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa ust. § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 122 ods. 1 až 3 OZ
(1) Lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. Polovicou mesiaca sa rozumie pätnásť dní.
(2) Koniec lehoty určenej podľa týždňov, mesiacov alebo rokov pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, na ktorý pripadá udalosť, od ktorej sa lehota začína. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, pripadne koniec lehoty na jeho posledný deň.
(3) Ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

50. K otázke premlčania súd uvádza, že v tomto smere premlčateľnosť práva na náhradu nemajetkovej ujmy judikoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky (sp.zn.: 2Cdo/278/2007), kde uviedol, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako jeden z relatívne samostatných prostriedkov ochrany osobnosti fyzickej osoby, je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje (R 58/2014) na rozdiel od práva na ochranu osobnosti, ktoré sa nepremlčuje, právo na náhradu nemajetkovej ujmy sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Ak je tento prostriedok obrany proti neoprávnenému zásahu vyjadrený peňažným ekvivalentom, nie je dôvod, aby na rozdiel od iných nárokov majetkovej povahy, nepodliehal premlčaniu. Naviac súd poukazuje i na ust. § 15 ods. 2 zák. č. 381/2001 Z. z. o PZP, kedy na premlčanie nároku na náhradu škodu platí rovnaká právna úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

51. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka žalobkyňa v rade 1) uplatnila už v rámci trestného konania, kedy do skončenia vyšetrovania pri realizácii procesného úkonu - preštudovaní vyšetrovacieho spisu uviedla, že si uplatňuje a pripája sa k trestnému konaniu s nárokom na náhradu škody celkovo vo výške 23030,51 € v ktorej sume je tiež zahrnutá morálna ujma za stratu dcéry (č.l. 409 trestného spisu), čiže v tomto smere neobstojí tvrdenie žalovanej v rade 1) že nie je zrejmé, aký nárok bol uplatnený v trestnom konaní, pretože právny zástupca žalovanej sa následne po štúdiu spisu poškodenou žalobkyňou v rade 1) zúčastnil preštudovania vyšetrovacieho spisu ako posledného úkonu pred tým, ako bol spisový materiál odovzdaný s návrhom na podanie obžaloby príslušnej prokuratúre. V tomto smere sa preto vo vzťahu k žalobkyni v rade 1) premlčacia doba počas konania sp.zn. 1T/36/2010 zastavila (spočívala) v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka.

52. Prvý krát žalobkyňa ako aj žalobcovia v rade 2 až 5 mohli uplatniť svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovaným nasledujúcim dňom po tom, čo zomrela G. N.. Úmrtie konštatoval podľa obžaloby v trestnom spise lekár XX.X.XXXX a teda 12.6.2010 je prvým dňom, kedy mohli nárok vo forme žaloby žalobcovia uplatniť na súde. Pri aplikácii ust. § 101 OZ a pri všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, posledným dňom, ktorým by im toto právo patrilo tak je 12.6.2013, ktorý deň pripadol na nedeľu (všeobecná trojročná premlčacia doba § 101 v spojení s ust. § 122 ods. 1 až 3), teda koniec lehoty sa posúva na najbližší pracovný deň a tým je pondelok 13.6.2011. Pokiaľ zo strany žalobcov v rade 2 až 5 bol nárok uplatnený v rozširujúcom žalobnom návrhu a podaním doručeným súdu 13.6.2011, ktorým si uplatnili nárok aj vo vzťahu k žalovanému v rade 1 a 2) tento nárok s prihliadnutím na vznesenú námietku premlčania súd nárok uplatnený žalobcami považuje za nárok uplatnený v lehote, nakoľko k podaniu rozširujúcej žaloby došlo v zákonnej lehote 3 rokov s poukazom na vyššie uvádzané skutočnosti a teda námietka oboch žalovaných nie je v tomto ohľade dôvodná.

53. Pokiaľ právny zástupca žalovanej v rade 1) namietal nesprávnu techniku jazdy zomr. G. a naznačoval možné spoluzavinenie, v konaní nebolo sporné a vyplýva to aj zo znaleckého posudku vypracovaného v trestnom konaní, že jedinou príčinou dopravnej nehody bol nesprávny spôsob jazdy žalovanej v 1. rade a to oneskorená, alebo žiadna reakcia na bicykel, ktorý sa pohyboval pred vozidlom. Bicyklista nemal žiadnu možnosť nehode zabrániť.

54. Za takto preukázaného skutkového a právneho stavu súd v súhrne dospel k záveru, že konaním žalovanej v rade 1) došlo k zásahu do práv žalobcov ako blízkych osôb zomrelej G. N. a právny nárok uplatnený v tomto konaní je daný. Nárok voči žalovanému v rade 2) súd považuje za daný z dôvodu, že tejto nárok je krytý v rozsahu povinného zmluvného poistenia za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa zák. č. 381/2001 Z. z.

55. Výška nemajetkovej ujmy závisí od voľnej úvahy súdu a s prihliadnutím na preukázaný skutkový stav, rozsah dokazovania a preukázania skutočností uvádzaných žalobcami súd vo veci v prípade uplatneného nároku na nemajetkovú ujmu túto rozlíšil s prihliadnutím k ich vzťahu s G., kedy matke a otcovi priznal sumu 10000,- € každému a súrodencom (bratom G.) v sume po 3000,- € každému, ktorá suma zodpovedá ujme utrpenej zo straty blízkeho človeka ako i intenzite a zásahu do práv na súkromie a rodinný život. Faktom je, že určenie výšky takéhoto nároku je značne obtiažne a že výška takejto náhrady podľa úvahy podlieha aj určitému hodnoteniu, ktoré môže byť rôznymi pohľadmi hodnotené rozdielne, ale základom úvahy je zistenie takých skutočností, ktoré súdu umožnia založiť úvahu na určitom kvantitatívnom posúdení základných súvislostí posudzovaného nároku. Teda v danej veci súd prihliadal na to, že išlo o jedinú dcéru (najstaršie spomedzi štyroch detí) žalobcov v 1. a 2. rade a teda, že táto strata bola o to citeľnejšia. Najväčšiu ujmu utrpeli rodičia, nakoľko úmrtím ich jedinej dcéry došlo k narušeniu celistvosti rodiny a závažným spôsobom bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života. Následky tohto zásahu sú trvalé, neodstrániteľné a nenapraviteľné. Z objektívneho pohľadu je strata jedného z členov rodiny úplne neodčiniteľnou ujmou, ktorá postihuje všetkých členov rodiny. Taktiež ujmu utrpeli aj žalobcovia v rade 3 až 5, ktorí prišli o sestru, možnosť rozvíjania vzťahu, upevnenie vzájomných citových väzieb. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka preto súd hodnotil ako primeraný prostriedok ochrany proti neoprávnenému zásahu spôsobenej žalovanou v 1) rade. Charakter spôsobenej ujmy odôvodňuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom adekvátnu peňažnú náhradu, ktorá zodpovedá negatívnym dôsledkom spôsobeným smrťou blízkej osoby zákon neurčuje. Súd nepriznal žalobcom vyššiu sumu, pričom súd poukazuje na skutočnosť, že v čase nehody mala zosnulá vybudovanú už samostatnú domácnosť, žila mimo rodičovského domu. Súd prihliadol aj k satisfakčnému významu u žalovanej v rade 1), ktorá bola odsúdená aj v rámci trestného konania ako i k tomu, že majetkové pomery žalobcov nie sú pre stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy rozhodujúcim hľadiskom, tak ako ani majetkové pomery žalovanej. Aj keď žalobkyňa v rade 1) ako matka zomrelej G. žiadala priznať vyššiu sumu ako otec (žalobca v rade 2) súd v konečnom dôsledku priznal obom rodičom zhodne po 10000,- € majúc za to, že obaja stratou dcéry utrpeli rovnako, len na každom z rodičov sa tieto dôsledky prejavili iným spôsobom.

56. V rámci priznania konkrétnej sumy tomu ktorému žalobcovi súd poukazuje že pri určení primeranosti prihliadal i na iné rozhodnutia v obdobných veciach. Konkrétne na právoplatné rozhodnutia v obdobných veciach a to rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 14Co 339/2011 zo dňa 20.11.2012 (smrť syna pri dopravnej nehode priznaná suma 8600,- €), NS SR sp. zn. 1Cdo 77/2009 zo dňa

27.10.2010(odmietol dovolanie pričom okresný súd priznal za nemajetkovú ujmu za smrť syna/ brata pri nedbanlivostnom trestnom čine celkom 10788,01 €), NS SR sp. zn. 4Cdo 139/2011 zo dňa 30.10.2012 (za smrť dcéry/ chodkyne priznané rodičom po 15000,- € a súrodencom 2x 2000,- €).
57. Čo sa týka uloženej povinnosti žalobcovia majú nárok žiadať plnenie od ktorejkoľvek žalovanej, pričom vzájomné vyporiadanie medzi žalovanými je záležitosťou iba žalovaných a týka sa ich právneho vzťahu. Poškodení tak môžu svoj nárok uplatniť buď samostatne voči každej žalovanej alebo spoločne voči obom, avšak plnenie môžu dostať iba raz. Keďže ide o nárok žalobcov na plnenie proti dvom subjektom (u každého z iného právneho dôvodu), vzájomný vzťah žalovaných v 1. a 2. rade je taký, že v tom rozsahu, v akom splnila žalobcom ako veriteľom jedna z nich, zaniká dlh, a tým aj povinnosť druhej žalovanej. S poukazom na to zaviazal žalované tým spôsobom, že v rozsahu plnenia jednej z nich zaniká povinnosť plniť druhej.
K výroku III. rozsudku:
58. Pokiaľ súd nároku žalobcov v uplatnenom rozsahu nemajetkovej ujmy nevyhovel, túto skutočnosť vyslovil v samostatnom výroku, ktorým nárok žalobcov v rade 1 až 5 vo zvyšnej časti zamietol.
K výroku IV. rozsudku:
59. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP
(1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.
(2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.
60. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol postupom podľa § 255 ods. 2 CSP, nakoľko preukázateľne tak žalobcovia v rade 1 až 5 a taktiež ani žalovaní v rade 1 až 2 mali úspech v spore čiastočný. V danom prípade je však potrebné uviesť, že žalobcovia zavinili zastavenie konania vo vzťahu k nároku na zaplatenie škody, ktorú im preukázateľne poisťovňa po jej riadnom uplatnení zaplatila v priebehu súdneho sporu a taktiež žalobcovia v rade 1 a 2 zavinili zastavenie konania vo vzťahu k pozostalostnej úrazovej rente, kedy je na mieste aplikácia vo vzťahu k priznaniu náhrady trov konania s poukazom na ust. § 256 CSP. V tejto časti úspešnými žalobcovia neboli a preto by žalovaným v rade 1 a 2 patrila náhrada trov z titulu procesného zavinenia na zastavení konania. V komplexnom hľadisku však ani žalobcovia a ani žalovaní plne úspešnými neboli, CSP nepozná aktuálne ustanovenie, ktoré platilo podľa OSP konkrétne ust. § 142 ods. 3 vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania (priznanie trov ak výsledok závisel od úvahy súdu). Súd preto prihliadol v danej veci i k charakteru uplatneného nároku ako i okolnostiam, ktoré viedli žalobcov k podaniu žaloby a dospel k záveru že princípu spravodlivého usporiadania v tejto veci zodpovedá to, aby žiadna zo strán nemala nárok na náhradu trov konania, ktorú skutočnosť súd vo výroku rozsudku i vyslovil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Čadca v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, uvedie sa, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (č. 233/1995 Z. z.).